

Dit is de moderne kunst, haar wezen en de kern harer aesthetische zelfstandigheid.

In het moderne schilderij of beeld gaat het *Begrip* de *Natuur* vervangen, een boom heeft voor den beeldenden kunstenaar geen andere beteekenis dan die van een *verticale ruimterichting*, enz. Het is voor den beeldenden kunstenaar slechts van belang hoe vorm, ruimte en kleur zich onderling tot elkaar verhouden.

De werkzaamheid van den beeldenden kunstenaar bestaat hierin: de menigvuldigheid zijner beeldende indrukken, de menigvuldigheid der verhoudingen, tot een ordelijk en rustig aesthetisch geheel te brengen. Slechts een werk, dat op deze wijze organisch ontstaat, kan een beeldend kunstwerk genoemd worden en zijn *aesthetische functie onbelemmerd verrichten*.

In de muziek ligt de opgave in het *muzikaal* verwerken van een of ander gegeven.

In de beeldende kunst ligt de opgave in het *beeldend* verwerken van een of ander gegeven.

De eersten, die zich van de ware beteekenis der beeldende kunst in verband met schilder- en beeldhouwkunst, bewust werden, waren de kubisten (afb. 21).

De kubist werkt de natuurvormen, die hem tot uitgangspunt dienen, beeldend om. Door den natuurvorm te abstraheeren en den mathematischen naar voren te brengen, houdt hij den zuiver beeldenden of kunstvorm over. Dit is de geestelijke. De geestelijke is de innerlijke. De innerlijke is de aesthetische.

Voor den kubist of *beeldenden schilder* — want kubist is eigenlijk een spotnaam voor wie niet imiteert — is het voorwerp het *argument* der Ruimte. Aan elk voorwerp gaat de ruimte vooraf. Beeldende kunst is ruimte-kunst. Het voorwerp is voor den beeldenden kunstenaar het zinnebeeld der universeele ruimte en zooals het *tijdschema* der opeenvolgende tonen, tot 'n *eenheid* verbonden, de *melodie* vormt, zoo vormen tijd- en ruimte schema van het voorwerp, tot 'n eenheid verbonden, het